

heder gå i arv. Skatte- og afgiftskravene medfører en sådan likviditetsbelastning, at generationsskiftet inden for erhvervsvirksomhederne vil blive betydelig vanskeliggjort, i mange tilfælde umuliggjort. Det kan ikke være i samfundets interesse, at skatte-reglerne på denne måde medvirker til, at levedygtige erhvervsvirksomheder ikke kan videreføres til næste generation, som måske netop er opvokset med virksomheden og uddannet til at drive den videre.

Medens arveafgiften beregnes på basis af boets nettoformue (samt arvelodder og slægtskab), beregnes den nu indførte beskatning af opskrevne, supponerede avancer på boets aktiver uden nogen hensyntagen til boets aktuelle økonomiske stilling. Disse stærkt udvidede, privilegerede skattekrav vil naturligvis kunne skade boets kreditorer. Dette vil særligt hårdt ramme funktionærers og arbejderes lønkrav, idet der efter de nye skatteregler ofte intet bliver tilovers til dem (eller de i bedste fald må afvente dækning for deres krav, indtil bobehandlingen er afsluttet og alle skatter er udredet).

De foran beskrevne synspunkters virkninger skal herefter belyses i følgende tre hovedsituationer i dødsboer, nemlig:

- I. Overgang af driftsaktiver og varelagre.
- II. Overgang af fast ejendom.
- III. Overgang af aktier.

I. Overgang af driftsaktiver og varelagre.

De hyppigst forekommende aktiver i en erhvervsvirksomhed er driftsaktiver, såsom maskiner og inventar, samt varelagre. Hvad angår driftsinventar, skal forskellen mellem bogført værdi ved dødsfaldet og handelsværdien i henhold til kildeskatte-loven beskattes med særlig indkomstskat. For varelagre skal der endog muligvis betales almindelig indkomstskat.

Men hvis det trods de åbenbare vanskeligheder lykkes at skaffe de fornødne likvide midler til at sætte en eller flere arvinger i stand til at videreføre virksomheden med de opskrevne aktiver, vil den eller de pågældende arvinger i den følgende tid kunne afskrive og nedskrive på de opskrevne aktiver og herved få opvejet dødsboets beskatning; på længere sigt vil skattereglerne derfor kunne føre til, at nettoskatteprovenuet bliver meget ringe eller endog negativt.

Under disse omstændigheder skal det henstilles, at man ophæver den ved loven indførte pligt til at foretage opskrivning af boets erhvervsaktiver og beskatte opskrivningen ved udlodning til arvingerne. Efter en sådan ændring vil arvingerne kunne få en erhvervsvirksomhed udloddet til de værdier, hvortil afdøde havde bogført den, og hvormed den var indgået i boet, og boet hermed undgå en ofte ødelæggende beskatning. Til gengæld må den eller de arvinger, som viderefører virksomheden, affinde sig med, at de ikke får større afskrivningsadgang, end afdøde selv havde.

Det præciseres, at vore ønsker alene tager sigte på den pligtsmessige opskrivning ved udlodning til arvinger. Hvis boet og arvingerne ønsker en fuld eller delvis opskrivning af virksomheden, bør dette stå dem frit, men i så fald må en sådan opskrivning beskattes efter lovens regler.

At en regel om, at arvingernes afskrivning kan fortsætte på afdødes afskrivningsgrundlag, også er praktisk gennemførlig, illustrerer loven selv, idet boer, hvor der efterlades en ægtefælle, under visse omstændigheder ikke har pligt til at foretage skattepligtig opskrivning ved udlæg til ægtefællen, som da kun kan afskrive på det lavere grundlag, hvortil aktivets værdi var nedskrevet hos afdøde.

Der er således principielt intet i vejen for, at lovgivningen kan anvende begge de to metoder. Når dette er tilfældet, ses der ikke at være nogen rimelighed i, at boer med en efterladt ægtefælle fritages for denne beskatning; medens andre boer altid skal udsættes for den omhandlede beskatning, uanset om den for erhvervsvirksomheder kan være ødelæggende.

Den omstændighed, at driftsaktiver efter vort forslag skal kunne overtages af arvinger til arveladers bogførte værdi, bør efter vor opfattelse ikke føre til principielle ændringer i boopgørelser, i fordelingen mellem arvingerne eller i arveafgiftsberegningen. Boet bør derfor efter vor opfattelse opgøres på samme måde som hidtil.

Men derudover må det beregnes, hvor stor indkomstskat boet skulle have betalt, dersom dets aktiver var blevet afsat til priser som de ved boopgørelsen anvendte. Ved fordelingen mellem arvingerne må dette beløb betragtes som et passiv, således at den